

skønnes uopsættelig, og andre og mindre indgribende midler skønnes åbenbart uegnede.

Om gennemførelse af en tjenestehandling er "uopsættelig", må bero på en konkret vurdering og afvejning af flere forhold, herunder navnlig de mulige konsekvenser ved at undlade at gribe ind. Der kan i øvrigt henvises til det herom anførte under bestemmelsen i § 18 om stav.

I en situation, hvor en eller ganske få personer yder modstand ved at forholde sig passive, f.eks. at en anholdt nægter at følge med, må det antages, at det næsten undtagelsesfrit vil være muligt at gennemføre tjenestehandlingen ved hjælp af almindelig fysisk magtudøvelse. I disse tilfælde vil det formentlig kun sjældent være nødvendigt at anvende hund.

Yder et større antal personer modstand ved at forholde sig passive, f.eks. ved ikke at efterkomme politiets påbud om at fjerne sig fra et område, kan det efter omstændighederne være vanskeligere at gennemføre tjenestehandlingen ved anvendelse af almindelig fysisk kraft. Antallet af betjente over for antallet af personer, der yder passiv modstand, må indgå ved vurderingen af, om hund kan anvendes.

Skønnes det u hensigtsmæssigt at søge at gennemføre tjenestehandlingen ved anvendelse af almindelig fysisk kraft, må politiet først og fremmest overveje at anvende gas, og kun såfremt dette middel skønnes åbenbart uegnet, vil hund kunne anvendes

§ 19, stk. 2 og 3, svarer til bestemmelserne i § 18, stk. 2 og 3 om stav, jf. ovenfor. Der henvises hertil, idet det bemærkes, at bestemmelsen i § 19, stk. 2, ikke som § 18, stk. 2, er begrænset til tilfælde, hvor politiet anvender magt for at rydde gader, bygninger mv. for et større antal personer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.2. og 6.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 20

Lovforslagets § 20 indeholder særlige regler om politiets anvendelse af gas.

Bestemmelsen er ny i forhold til den gældende administrative regulering og indeholder en udtømmende angivelse af de situationer, hvor politiet kan anvende såkaldt tåregas. Politiet anvender i dag CS-gas som tåregas. Bestemmelsen vil også omfatte andre gasarter, der virker på lignende måde, i det omfang disse med tiden måtte blive en del af politiets magtmidler.

Bestemmelsen omfatter den faktiske anvendelse samt advarsel og andre tilkendegivelser om brug af gas.

§ 20, stk. 1, nr. 1-4, svarer til bestemmelserne ovenfor i § 18, stk. 1, nr. 1-4, om stav og § 19, stk. 1, nr. 1-4, om hund, hvortil der henvises.

Om gas, stav eller hund i en given situation er det mest hensigtsmæssige middel, må bero på en konkret vurdering. Det antages f.eks., at gas ofte vil være mindre egnet til at afværge angreb udført af én person, men måske ofte er mere egnet til at afværge angreb udført af en større menneskemængde.

I § 20, stk. 1, nr. 5, angives, at gas kan anvendes for at sikre gennemførelse af tjenestehandlinger, mod hvilke der gøres aktiv eller passiv modstand.

Bestemmelsen svarer for så vidt angår aktiv modstand til bestemmelserne i lovudkastets § 16, stk. 1, nr. 5 og § 17, stk. 1, nr. 6.

Gas kan f.eks. anvendes med henblik på at sprede opløb i form af gadeuorden, kollektiv udøvelse af hærværk, bålafbrænding mv. Gas vil endvidere kunne anvendes til f.eks. at rydde besatte ejendomme eller et område i forbindelse med fysiske blokader, samt for at pågribe gerningsmænd, der har forskanset sig i lejligheder mv.

Bestemmelsen indeholder ikke, som bestemmelserne i §§ 18 og 19 om anvendelse af stav eller hund over for passiv modstand, krav om, at tjenestehandlingen skal skønnes uopsættelig.

I en situation, hvor politiet griber ind over for en større menneskemængde, der yder passiv modstand, og hvor politiets indgriben ikke skønnes uopsættelig, vil politiet kunne anvende gas for at genoprette ro og orden, forudsat magtanvendelse er nødvendig og forsvarlig, jf. lovforslagets § 16.

Om gas i den konkrete situation bør anvendes, vil endvidere bl.a. afhænge af, om gassen vil kunne medføre gener for udenforstående. Navnlig i tæt bebyggede områder samt nær børnehaver, skoler og plejehjem mv. kan hensynet til udenforstående indebære, at gas ikke kan anses for at være et anvendeligt middel. Risikoen for udenforstående kan dog efter omstændighederne begrænses ved at advare omkringboende, tilskuere, forbipasserende mv. om, at gas vil blive anvendt. Gas kan endvidere naturligvis være et uanvendeligt magtmiddel, hvis den eller de personer, politiet griber ind over for, bærer gasmasker eller på anden måde er beskyttet mod virkningerne af gas.

§ 20, stk. 2, svarer til bestemmelserne ovenfor i § 18, stk. 2, om stav og § 19, stk. 2, om hund, hvortil der henvises.

Der må udvises tilbageholdenhed med at anvende gas over for en større menneskemængde, som befinder sig indendørs. Det gælder navnlig, hvis det på grund af dårlige adgangsforhold er vanskeligt at kom-